

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 65 0 P 375533 21 Rev
Sarajevo, 03.06.2021. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Amire Sadović, kao predsjednice vijeća, Emine Hulusija i Enise Bilajac, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja S.V. iz H. ..., koga zastupa punomoćnik S.D., advokat iz I.S. i M.K. , advokat iz S., protiv tuženog A.R. iz S. ..., koga zastupa punomoćnik H.Z., advokat iz S., radi naknade štete, v.s. 117.000,00 KM, odlučujući o reviziji tuženog izjavljenoj protiv presude Kantonalnog suda u Sarajevu broj 65 0 P 375533 17 GŽ od 12.11.2020. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 03.06.2021. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Revizija se odbija.

Odbija se zahtjev tuženog za naknadu troškova revizijskog postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Sarajevu broj 65 0 P 375533 14 P 2 od 18.08.2017. godine, stavom I izreke, obavezan je tuženi da tužitelju na ime naknade štete isplati iznos od 56.000,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana 16.04.2013. godine kao dana podnošenja tužbe pa do isplate, u roku od 30 dana pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Stavom II izreke tužitelj je odbijen sa viškom tužbenog zahtjeva preko dosuđenog u iznosu od 61.450,00 KM.

Stavom III izreke odlučeno je da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Sarajevu broj 65 0 P 375533 17 GŽ od 12.11.2020. godine žalba tuženog je odbijena kao neosnovana, a žalba tužitelja usvojena i prvostepena presuda preinačena tako da je obavezan tuženi da tužitelju na ime naknade štete isplati iznos od 117.450,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 16.04.2013. godine, kao dana podnošenja tužbe pa do isplate, te tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 3.584,00 KM sve u roku od 30 dana.

Protiv drugostepene presude reviziju je blagovremeno izjavio tuženi zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešne primjene materijalnog prava i prekoračenja tužbenog zahtjeva, sa prijedlogom da se revizija uvaži, pobijana presuda preinači i odbije tužbeni zahtjev kao neosnovan, te da tužitelja obaveže da tuženom naknadi

troškove postupka, uključujući i trošak sastava revizije ili da ukine obje nižestepene presude i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje ili da u cjelosti ukine drugostepenu presudu i predmet vrati drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Ispitujući pobijanu presudu u okvirima razloga revizije, te u skladu sa članom 241. Zakona o parničnom postupku („Službene novine FBiH” br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15 - u daljem tekstu ZPP), ovaj sud je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Revizija nije osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužitelja za isplatu naknade štete u iznosu od 117.450,00 KM na ime vrijednosti stana koji je tuženi bez ovlaštenja prodao trećem licu, zbog čega je tuženi pravosnažnom presudom i oglašen krivim za krivično djelo prevare i zloupotrebe povjerenja.

Nije ostvaren prigovor povrede odredaba parničnog postupka.

Drugostepeni sud je, prihvatajući u cijelosti ocjenu dokaza datu u prvostepenoj odluci, analizirao već utvrđene činjenice u prvostepenom postupku, potvrdio prvostepenu odluku za što je dao pravilne i potpune razloge pa nema osnova prigovor povrede člana 8. i 126. ZPP-a pred drugostepenim sudom. Iz razloga koji se navode u obrazloženju revizije (da je sud trebao utvrditi da je tuženi tužitelju isplatio značajan iznos novca) slijedi da su ovi revizijski razlozi u suštini prigovori na činjenična utvrđenja nižestepenih sudova, iz kojih razloga se revizija ne može izjavljivati (član 240. stav 2. ZPP-a), pa revizijski sud ne može preispitivati niti procjenjivati činjenična utvrđenja nižestepenih sudova, već je vezan za činjenično utvrđenje ovog pitanja onako kako su ga utvrdili nižestepeni sudovi.

Nije ostvaren revizijski razlog pogrešne primjene materijalnog prava.

Nižestepeni sudovi su utvrdili da je tuženi pravosnažnom presudom Osnovnog suda u Sokocu broj 89 1 K 017266 10 K od 26.03.2012. godine oglašen krivim da je zastupajući imovinske interese tužitelja, a vezano za povrat stana u ulici E.Š. ..., izvršio falsifikovanje punomoći navodno izdate od tužitelja i ovjerene pred Osnovnim sudom u Sokocu OV. broj 1111/01 i 1110/01 te na takvim punomoćima dopisao da A.R. ovlaštuje S.V. da može ući u posjed predmetnog stana i da može za njegov račun potpisati kupoprodajni ugovor u odnosu na navedeni stan nakon otkupa iako nije imao odobrenje za tu radnju pa je ovakvo falsifikovane punomoći upotrijebio kao prave i na taj način zloupotrijebio dato ovlaštenje koje mu je S.V. dao u punomoći, a ista se odnosila samo vezano za povrat predmetnog stana nakon čega je na osnovu tako falsifikovanih punomoći zaključio kupoprodajni ugovor sa E.I. iz S. dana 04.02.2003. godine i na osnovu tako zaključenog kupoprodajnog ugovora sa kupoprodajnom cijenom od 56.000,00 KM isti ugovor predao Općinskom sudu u Sarajevu na knjiženje, te je kao kupac predmetnog stana E.I. uknjižena kao vlasnik stana. Tužitelj je sa imovinsko pravnim zahtjevom upućen na parnicu. Utvrđena je prosječna vrijednost stana na navedenoj lokaciji u iznosu od 117.450,00 KM.

U konkretnom sporu za valjanu ocjenu prigovora zastarjelosti potraživanja tužitelja drugostepeni sud je pravilno imao u vidu činjenicu da je tuženi za spomenuto krivično djelo proglašen krivim, a ta odluka krivičnog suda postala je pravosnažna dana 23.10.2012. godine. Dakle, došlo do prekida zastare krivičnog gonjenja, a time i prekida zastare naknade štete, koji prekid je trajao do donošenja pravosnažne krivične presude kojom je tuženi proglašen krivim, tj. do 23.10.2012. godine. Od toga trenutka zastara naknade štete počela je ponovno teći (čl. 392. st. 1. i 3 ZOO). Kako je tužba za naknadu štete u ovom slučaju podnesena sudu dana 16.04.2013. godine, to znači da zastara potraživanja nastale štete nije nastupila, jer nije protekao rok od 3 odnosno 5 godina iz odredbe čl. 376. stav. 1 i 2 ovog zakona.

Prigovor mjesne nenadležnosti nema osnova upravo iz razloga koje je dao drugostepeni sud pa se revident upućuje na date razloge.

Revident neosnovano tvrdi da nije dokazana visina tužbenog zahtjeva. U svrhu dokazivanja visine štete koju tužitelj trpi, provedeno je vještačenje građevinske struke i utvrđena prosječna tržišna vrijednost stana na lokalitetu na kojem se nalazio predmetni stan i koja iznosi 117.450,00 KM. Saglasno odredbi iz čl. 189. st. 2. ZOO, pravilno je dosuđena naknada štete u visini vrijednosti cijene odgovarajućeg stana kojom se oštećenikova materijalna situacija dovodi u ono stanje u kome bi se nalazila da nije bilo štetne radnje, a u skladu sa načelom "potpune naknade" iz čl. 190. ZOO, kojom bi tužitelj osigurao stambenu i materijalnu situaciju kakvu je imao prije štetnog događaja.

Revident prigovara da je tužitelj trebao tužbom tražiti raskid ugovora, rušljivost ili ništavost, međutim ovo stanovište revizije nema osnova. Naime, kada ugovor sklopi neka osoba kao punomoćnik u ime drugog bez njegovog ovlaštenja takav ugovor ne obavezuje neovlašteno zastupanog, osim ako ga naknadno ne odobri, a ako neovlašteno zastupani ne odobri ugovor smatra se da ugovor nije ni nastao, sve u smislu odredbe člana 88. ZOO. Prema tome, kada je ugovor sklopila neka osoba kao punomoćnik, a bez ovlaštenja te osobe, ne radi se o rušljivosti, ni ništavosti ugovora, niti se takav ugovor treba raskidati, već se pod uslovima iz člana 88. stav 3. ZOO smatra da takav ugovor nije ni sklopljen.

Kod utvrđene činjenice da je tužitelj ostvario pravo na povrat i otkup stana, revizioni navodi kojima se ovo pravo dovodi u pitanje (da su tužitelj i njegova supruga dobili stan u S.1, te da to pravo nisu mogli ostvariti i dr.) nisu od uticaja, kako to pravilno zaključuju i nižestepeni sudovi. Tužitelj u toku postupka i nije provodio dokaze na okolnosti da je svojim sredstvima, odnosno certifikatima, izvršio uplatu kupoprodajne cijene stana, pa su pravilno nižestepeni sudovi cijenili da nema osnova prigovor prebijanja u smislu odredbe člana 336. stav 1. ZOO.

Ostali revizijski navodi nisu od odlučnog značaja za donošenje odluke u ovoj pravnoj stvari (član 231. u vezi sa članom 253. ZPP), pa ih sud kao takve nije posebno obrazlagao.

Iz navedenih razloga, odlučeno je kao u izreci ove presude, primjenom odredbi člana 248. Zakona o parničnom postupku.

Odbijen je zahtjev tuženog za naknadu troškova sastava revizije, jer u revizijskom postupku nije uspio (član 397. stav 1. u vezi sa čl. 386. st. 1. ZPP).

Predsjednica vijeća
Amira Sadović, s.r.